

Mestne novice.

V nedeljo zvečer ob 8. uri priredi v Knausovi dvorani pevsko društvo "Lira" igro, veselico in ples. Ves dobiček gre ubogim ranjencem na Balkanu. Pri veselici nastopijo Srbi v srbskih narodnih nošah ter odigrajo nekaj krasnih komadov. Rojaki, prosteni ste, da se udeležite.

Najzadnejša poročila o balkanski vojski govore, da Avstrija komaj čaka ugodnega trenutka, da bi poslala svojo vojsko nad junaške in zmagovite Srbe ter tako z velikansko svojo silo oplenila junaški narod njih zaslug in krvava junaštva na bojišču. Avstrija, ki podi svoje državljane iz svojih mej, Avstrija zagrizena, stara sovražnica slovanskega naroda, katerega je vedno držala v nevedni in zanikernosti, da se ni mogel upreti mogočnemu nemški gospodu, ta Avstrija bo najbrž še čutila slovanski meč na svojem hrbtu.

Clevelandski Slovenci, nikdar ne bodete imeli lepše prilike, da žrtvujete narodni davek kot v nedeljo, ko se priredi veselica, igra, petje in govori skupaj z domačo zabavo in plesom v Knausovi dvorani v korist ubogim slovanskim ranjencem na Balkanu. Pevsko društvo "Lira" je prišlo na blago misel, da priredi igro in veselico v korist slovanskim ranjencem v nedeljo, ob 7. uri zvečer v Knausovi dvorani. Vsa čast društvu, in rojaki, kateri ne dajejo drugega v plemeniti namen, imajo tudi priliko, da pridejo do lepe zabave in pri tem vedo, da gre njih denar v korist — bratom, ki umirajo za svojo domovino. Lastnik dvorane je isto ponudil društvu zastoj, g. Butala je obljubil svoje sodelovanje kot godbenik. Vsem srčna hvala!

Nekaj posebnega pa bo nastop Srbov v srbski narodni noši. V naši naselbini se mudi namreč gospod M. Marković, prej umetniški igralec na kraljevem gledališču v Belgradu. Njegov krasni in umetniški nastop v srbski narodni noši, s srbsko narodno igro bo gotovo očaral vsakega Slovence, in g. Markovića moramo v resnici izreči najtoplejšo zahvalo za njegov trud. On ima obilo družino, skrbeti mu je za domače razmere, toda navdušen narodnjak hodi okoli in igra za rodno domovino, za domače junake, ki prelivajo kri, da bi enkrat videli svobodne dneve! Slovenci, že nastop g. Markovića je vreden, da pridete vsi v dvorano!

V tork se je vršil shod v Knausovi dvorani glede nabiranja milih darov za balkanske narode. Določili so se sledeči kolektorji: Od E. 55. ceste do Addison Rd. M. Luknar in P. Pikš, od 55. do 40. ceste Ivan Vidvol in A. Hlapše, od 40. do 30. ceste L. J. Pirc in R. Perdan. Ti imajo polno pravico nabiranja darov za ranjence, imena vseh darovalcev bodo objavljena in svota poslana z izkazilom na pravo mesto. Rojaki sprejmite jih z odprtimi rokami! Pri seji je bilo navzočih več Srbov in dva Bulgari. Vsi so bili začuden nad navdušenjem Slovencev.

Zadnjič smo skazali svoto \$4.05 za balkanske ranjence. Odtodaj se je nabralo: Po \$5 A. Grdina, po \$2.25 Jos Gornik, po \$1.25 Jos. Milavec, po \$1. Ant. Bobek, J. Rožanc, John Prince, Hinko Bole, Jos. Zehn, Math Glavič, M. Luknar, Gab. Meladino, Steve Savich, S. Sekicki, Joco Vucič, M. Marković, Milan Čurčin, M. Lotin, po \$0.50 Al. Turk, Fr. Pikš, Iv.

Zadnja pomoč.

Obupani premogarji v W. Virginiji streljajo s hribov na milicijo, ki je udarila na nje.

ZVEZINE ČETE?

Charlestown, W. Va., 20. novembra. Milicija je v strahu pred štrajkarji, ki so se zatekli v gore. Ves okraj je že dolgo časa v obsednem stanju. Položaj v okolici je jako nevaren. Častniki milicije so v neprestani zvezi z generalnim adjutantom, ker država se boji, da nastanejo resni nemiri med premogarji. V glavno mesto se je vrnil major Pratt, ki se je izjavil, da je položaj jako resen, in da mu nič kaj ne vgaja mir pred viharjem. Guverner ima vso oblast v rokah. Danes obsodi tri premogarje, ki so ustavili vlak, ki je peljal skabe na delo.

Položaj je tako resen, da se celo zvezina vlada pripravlja, da pošlje oddelek vojakov v nemirne kraje. V Charlestownu se je zbrala zvezina velika porota, ki bo preiskala slučaj, v katerem se je opopal neki vlak, ki je vozil pošto. Zjedinenih držav. Danes sta zopet pripeljala dve vlaka skabe na delo. Zastrazena sta bila s kompanijo milicije, ki je imela celo strojne puške s seboj.

Rochester, N. Y., 20. nov. American Federation of Labor ima v tem mestu jako burne seje. Včeraj se je vršilo glasovanje ali naj se vodijo posli te največje ameriške delavske organizacije še po sedajšnjih načelih, ali naj se unija izreče za industrialno delo. Glasovalo je 10,923 glasov, da ostane po starem, 5929 glasov pa je bilo oddanih za industrializem. Predsednika Gompersa so večkrat osebno napadli delegatje. Pa tudi drugače je prišlo do večkratnih popadov. Socialisti so precej močni, vendar ne morejo nikjer preglasovati drugih delavskih zastopnikov, ki ne marajo ničesar slišati o socializmu.

Nekateri delegatje so prerokovali, da pomeni ta boj velika nevarnost za delavsko unijo, ker če med delavci ne bo skupnosti in edinosti, tedaj so delavci najlažji plen kapitalistov. Vse je radovedno, če bo Gompers zopet zvoljen predsednikom.

Cenjene clevelandske trgovce, ki hočejo imeti v naši posebni božični številki oglašljivo prosimo, da nam to sporočijo najzadnje do 12. decembra. Na poznejše zahteve se radi obsežnosti lista ne moremo ozirati. Sprejemajo se oglasi od \$1.00 naprej. Naročilo lahko izročite našemu zastopniku Brezvarju ali pa se oglašite osebno v uradu.

Rojake, ki hočejo poslati božično številko našega lista v staro domovino svojim prijateljem in znancem, opozarjamo, da to storijo čimprej, najzadnje pa do 10. decembra, da se ve naprej, koliko listov je treba tiskati. Navadno se jih je vedno oglasilo do 500, toda ker imamo letos izvanredno lepo božično številko, pričakujemo večja naročila. Vsaka številka velja 10c. Prinesite naslov, drugo preskrbimo mi.

Viljem pri carju.

Berolin, 20. nov. Nemški cesar je skrivej obiskal ruskega carja. Pogovarjala sta se o Balkanu.

Naša tiskarna je slovenska unijska tiskarna.

Krvavo klanje miruje.

Na obeh straneh so se zjedini, da se ustavi krvavo klanje za toliko časa, dokler se ne pride do sporazuma med turško in bulgarsko vojsko. Avstrija je Srbiji jako ostro zagrozila, da pošlje nad njo svojo armado, če ne ugodí avstrijskim zahtevam.

Iz Londona se poroča, da so pričeli mohamedanci klati kristijane v Palestini. Začeli so v mestu Jaffi. Ruske in francoske vojne ladje so dospele v luko, da zabranijo prelivanje krvi. Kolera strahovito razsaja med turškimi vojaki. V največji mošaji sv. Sofije v Carigradu leži 2000 Turkov, prizadetih od kolere. Ranjenci umirajo kar na cestah.

London, 21. nov. Turški duhovni so tako razarili mohamedansko ljudstvo, da se je bati, da padajo Turki v vseh krajih, kjer so v večini, nad kristijane in začnejo z mesarskim klanjem. Turki imenujejo "sveto vojsko", kadar koljejo kristijane. Prvo to klanje se je pričelo v mestu Jaffi, v Palestini.

Minilo je že več kot en teden, ko je vrhovni turški duhovnik šejk ul Islam, dvignil zeleno zastavo preroka Mohameda in naznanil mohamedancem po celem svetu, da dvignejo orožje proti "nevernikom in koljejo ter morijo kristijane, ne da bi se ozirali na starost ali spol". In temu Turki pravijo "sveta vojska."

Toda Turki so bili tako silno poraženi in prestrašeni, da se niso mnogo zmenili za povelje svojega najvišjega duhovnega pastirja. Pač pa so se spuntali Turki v Jaffi, v Palestini. Tam se je začelo grozno klanje nad kristijani; ruska križarka Oleg, ki je bila zasidrana v nekem bližnjem pristanišču, je takoj dvignila sidro in odplula z vso nagljo proti Jaffi. Tudi Amerikanci imajo ob sirske obrežje velike interese. Od tam prihaja mnogo sadja v Ameriko, torej živi tam mnogo ameriških trgovcev, pa tudi ameriški misijonarji deluje več v oni okolici. Seveda se nahaja tudi velika množina židov v sveti deželi, toda vse kaže, da Turki kažejo jezo samo proti kristijanom. Mesto Jaffa ima do 40.000 prebivalcev, med njimi 10.000 kristijanov. V mestu je osem kristijanskih cerkev in štiri sinagoge, kakor tudi francoski ter angleški hospital. Več tujezemskih bojnih ladij, ki so zasidrane ob Bejrutu, 150 milj od Jaffe, se je napotilo proti slednjemu mestu.

Državni oddelek v Washingtonu poroča, da se dosedaj nobenemu Amerikancu ni kaj žalje storilo. V Solun in Kavali, kjer je mnogo Amerikancev, spoštujejo Bulgari njih lastništvo.

Vojska med Turki in Bulgari je za trenutek prenehala. Topovi sedaj ne grme, pač pa se vršijo diplomatski boji. Mogoče je, da je konec vojske že bližju. Turki, Bulgari in Srbi so ustavili sovražnosti na vseh linijah, da se pooblašenci naroda dogovarjajo o skupnem miru.

Turki so se nekako že udali velikim zahtevam Bulgarov in drugih balkanskih zaveznikov, ker sicer balkanska zveza ne bi dovolila Turkom premirja. Balkanci obdržijo vso okupirano zemljo, dokler se ne dopiše končni mir. Koliko pa bo Turkom še zemlje ostalo v Evropi, je pa odvisno od dveh stvari: Prvič od moči in vzdržnosti Bulgarov pred Carigradom, drugič pa, v koliko bo kolera uničila turško vojsko.

London, 18. nov. Grozno žalosten je položaj pred Carigradom. Samo vojaštvo, kamor se ozreš, puške, konji, topovi, vse namešano. Ljudje ne razumejo drug drugega in nezaupno se gledajo. Skoro nikjer ne vidiš civilnega človeka. Hiše na po-

lju so zapuščene, vrta so okovana, vrata ulomljena, pohištvo leži na prostem. V Carigradu so zaprta hišna vrata, okna zabita, kakor bi vladala — kuga. Siba Alaha je prišla nad Carigrad. Turški vojaki kar za trepetajo, če zaslišijo ime "Bulgarji", plašno in nezaupljivo se ozirajo drug na drugega. Mir vlada v Carigradu, toda ta mir je pred viharjem, moreč in grozeč. Vsa turška armada se plazi, teči ne more več. Dnevi in noči, polni nepopisnih muk, so zmanjšali turške čete. Pota, po katerih se umika turška armada, so posuta z mrtvimi in umirajočimi. Za zadnjimi stražami pa plava v ozračju četa krokarjev. Koder pade ranjeni vojak, se zbira krohotaje ter čaka, da izdihne. Psi se zbirajo po planjavah, smrad človeških trupel jih je privabljal in strašno tulenje se čuje celo noč. Na potu proti Catalji leže napoli snedeni konji in ljudje, ki morejo biti mrtvi komaj dve uri. Ranjenci, ki imajo že puške in municijo, vidijo povsod okoli sebe to divjo zver ter streljajo na vsakega, ki se jim približa. Pogosto zadenejo svoje lastne tovariše. Vojaki, ki so zgubili podplate, korakajo bosi med svojimi ranjenci. Občudovanja vredni so turški vojaki, ki so trpeli lakoto, mraz in žejo skozi 5 dni, pa so tako vdani, iz njih ust ne pride pritožba, udano uklanjajo glave ter čakajo kdaj jim pošlje Alah smrt za njih grehe nad kristijani. Kdor ne more več korakati, se vleže na tla in umre.

Vendar vlada v okolici sultana optimistično mnenje. Se ne vrjamejo sultanovi svetovalci, da bodejo zmagovalci razdelili evropsko Turčijo, Turki še vedno upajo, da bodejo pobili bulgarske junake. Toda tega mnenja turške vlade ne deli tudi ljudstvo, in tudi vsa znamenja kažejo, da si Turki samo korajžijo dajejo v besedami, dočim čutijo v srcih velik strah.

Pri Čorlu so se vojaki začeli samovoljno umikati. V sled la-kote se niso mogli bojevati naprej. Turški general Abdulah je hotel pešce s konjenico zadržati, toda konjeniki so se pridružili pešcem. Konečno je moral Abdulah sam izdati povelje za umikanje. Konečno je Abdulah sam bežal z dvema častnikoma proti Carigradu. To je pa upljivalo nesrečno na turško vojsko. Neki turški vojak je zaklical: "Bulgari gredo!" in kot bi trenil se je spustila vsa turška vojska na levem kri-lu v divji beg, katerega ni mogel nihče več ustaviti. Že samo ime Bulgar prestraši vsakega turškega vojaka, kakor je včasih ime Turek prestrašilo Bulgare.

London, 21. nov. Z gotovostjo se trdi, da so Bulgari zadeli na velike težave pri nadaljnjih operacij. Prvič jih ovirajo težavna pot, drugič pa velika oddaljenost od svojih krajev. Turki pravijo, da se je kolera naselila tudi med bulgarskimi vojaki, kar je prepričilo, da bulgari ne morejo s triumfom

v Carigrad. Tudi slovesnega vhoda v mošejo sv. Zolije ne bo. Turki so namreč nastanili v tej cerkvi dvatisoč turških vojakov, ki so vsi zboleli za kolero.

Razmerje med Avstrijo in Srbijo se je nekoliko poboljšalo. Srbija je namreč dovolila, da sme Avstrija preiskati, kako je bil avstrijski konzul Prohazak v Prizrenju zginil. Prvotno Srbija tega ni dovolila. Toda s tem še ni rečeno, da je odstranjena vsaka nevarnost za mir. Kajti Srbija še ni odrekla pristanišču ob Adrijanskem morju, in to zna povzročiti, da nastane resni konflikt z Avstrijo.

Avstrijski vojni minister je danes uradno izjavil, da ni res, da je vsa avstro-ogrška vojska mobilizirana, pač pa neče oporekati mnenju poučenih ljudi, da je pripravljen nekaj korov vojaštva.

Carigrad, 20. nov. Turški poveljnik čet pri Catalji je bil imenovan od sultana pooblaščenec za mirovne pogovore med Bulgari in Turki.

Sofia, Bulgarska, 20. nov. Bulgarske čete pred Cataljo so dobile povelje mirovati z orožjem, in samo braniti one pozicije, katere so že vzeli. Vrše se mirovna pogajanja.

Dunaj, 20. nov. Avstrijska vlada je poslala Srbiji jako ostro pismo, v katerem se zahteva natančen odgovor na vsa avstrijska vprašanja. To pismo je pisano zelo grozilno in je, da Srbe prestraši. Srbi seveda ne dajo mnogo za avstrijske grožnje. Pismo se glasi proti koncu: "Ako diplomatski pogovori ne bodejo izdali ničesar, tedaj smo pripravljeni z vojaško silo iztisniti odgovor od vaše (srbske) vlade, da dobi-mo dovoljen odgovor." Stari cesar Franc Josip je bil silno jezen nad Srbe.

Budimpešta, 20. nov. Srbska vlada je dovolila, da obišče dva avstrijska uradnika mesto Prizrend, da se tam na lastne oči prepričata, če je resnica to, kar je avstrijski konzul poročal svoji vladi o grozodejstvih Srbije. Ta korak srbske vlade se povsod odobrava, ker iz njega odseva pravicoljubnost in prijaznost Srbije.

Časnikarski poročevalec.

Columbus, O., 20. nov. Neki tukajšnji časnikarski poročevalec se je dal zapreti v ječo. Tu je slišal načrt, da hočejo vsi jetniki mahoma pobegniti. Prežagali so omrežje glavnih vrat in celice. Reporterja so še ob pravem času spustili, da je ta načrt naznanil oblastem, ki so ob pravem času nastopile.

Wilson ne dobi penziona.

New York, 20. nov. Guverner Wilson je zaprosil odbor vseučilišča Princeton, da mu odkaze pokojnino, ko nastopi predsedništvo. Odbor je pa to prošnjo Wilsona zavrgel. Wilson bi moral dobiti pokojnino kot profesor na vseučilišču.

Delavske pijavke.

Jako zanimiv slučaj, kako znanjo nekateri zdravniki in advokati pritiskati na re-nega delavca.

PONESREČENI DELAVEC.

Cleveland, O. Eno leto nazaj je neki avtomobil od The Winton Motor Car Co. povozil najstarejšega sina Karola Kinkopfa, ki stanuje na 32. cesti. Avtomobil mu je zlomil eno nogo. Oče je tožil kompanijo za \$3500 odškodnine in je od sodnika tudi dobil omenjeno odškodnino. Toda komaj je delavec je dobil odškodnino, so že planile pijavke po njem in zahtevale za sebe denar. Tožbo proti Kinkopfu je vložil neki advokat in sicer za \$1.400 in dr. Schmoldt za \$1.500.00. In zakaj je dr. Schmoldt zahteval od siromašnega delavca \$1500? Naredil je majhno operacijo, in sicer tedaj, ko je bila noga že skoro popolnoma dobra, ker jo je pred njim neki drugi zdravnik operiral in računal za vse delo samo \$75.00. Operacija je bila dobro izvršena. Schmoldt je pa dejal, da ni, nakar je on nogo operiral in še slabše naredil kot je bilo prej. Operacija ni trajala več kot petnajst minut in za ta čas je doktor Schmoldt zahteval naravnost ogromno svoto \$1500. Toliko se ne plača nobenemu zdravniku, ki bi operiral v 15 minutah samega ruskega carja, toda toliko se je zahtevalo od siromašnega delavca!!! 28. in 29. oktobra se je vršila radgata sodnijska obravnava pred sodnikom Foranom na Common Pleas Court, in omenjeni dr. Schmoldt je dobil zahtevano svoto, namreč \$1500, takorekoč zastoj. Tako se deli danes pravica delavcem! Kadar bi imeli dobiti kak cent odškodnine za svoje bolečine in srage, tedaj pa pridejo odvetniki in zdravniki in mu odvzemo vse.

Kaj hoče delavec z ostalo svoto denarja? Sin ima še vedno pokvarjeno nogo. Kakor rečeno je dobil od avtomobil kompanije \$3500, od tega je vzel odvetnik \$1400, zdravnik pa \$1500. Delavcu pa, ki trpi, pa ostane borihih \$600!!! In taka pravica se dandanes deli delavcu?! Dr. Schmoldt je tudi zdravnik pri nekem slovenskem društvu. To društvo je dolžno, da se samo prepriča o tem grdem slučaju ter tudi po posledicah ravna. Delavec ima že itak majhno plačo, da komaj shaja, a še njegove zadnje denarje mu pobirajo nikdar siti ljudje. Mi-slimo, da bo to marsikaterega streznilo. Za resničnost tega poročila pa garantira družina Kinkopf.

Listnica uredništva.

Rojake opozarjamo na dopis clevelandskih štrajkarjev pri Cyclone Fence, nadalje na dopis clev. odjemalcev pri trgovcih.

Vsi dopisi, ki niso priobčeni danes, pridejo prihodnjič na vrsto.

DENARJE V STARO DOMOVINO pošiljamo:

50 kron	za	\$ 10.39
100 kron	za	20.49
200 kron	za	40.59
400 kron	za	81.49
500 kron	za	102.00
1000 kron	za	203.55
2000 kron	za	406.00
5000 kron	za	1015.00

Poslatina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svota popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarje pošiljate, izplačujo c. kr. poštne hranilni urad v 11 do 12 dneh.

Denarje nam pošiljate najprej čisto do \$50.00 v gotovini v priporočeni ali registrirani pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK BAKER

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ALI PODRUŽNICI

5154 St. Clair av., N. E.

CLEVELAND, O.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko.....\$2.00
Za Evropo.....\$3.00
Za Cleveland po pošti.....\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRCH, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krajiners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 94 Fri. Nov. 22'12 Vol. V.

Delavec - človek.

V listih, ki gotovo niso delavski, beremo o dobrih delih in dobrih delavskih časih, dasi moramo sami videti, da plača ba ni sijajna, da je dela sicer dovolj, da je draginja še večja, toda plače v resnici — stare. Nadalje beremo veliko o človeški pravici, kako sigurno vlada svet, beremo o svobodi, ki je skupna last vseh zemljanov, dasi dobro vemo, da jo ima samo nekaj ljudi popolnoma v oblasti. Z eno besedo: Velika je razlika medtem, kaj se govori in piše, in med tem, kaj se v resnici dogaja na svetu.

Mnogokrat smo že pisali o štrajkarjih v Massachusetts ali o premogarskih štrajkih v West Virginiji, kjer je tudi dovolj slovenskih trpinov. Ne mine skoro dan, da se ne bi poročalo o novih grozodejstvih kompanijskih priganjancev.

Gouverner West Virginije, Glasscock, se šteje naprednjakom in zagovornikom takozvane "plain people". V West Virginiji spi danes 4000 premogarjev pod milim nebom, ker so jih kompanije pregnale iz njih stanovanj. V West Virginiji vlada že skoro nad pol leta obsedeno stanje, vojaki imajo nabasane puške in nabrušene bajonete. Čemu vse to? Kaj državo briga, kaj zahtevajo delavci od kompanistov, dokler ne pride do prelivanja krvi? Premogarji tam se borijo za najbolj primitivne svoje pravice, katere jim kompanije odrekajo, toda država delavca v njegovi zahtevi ne podpira, pač pa podpira kompanista s tem, da mu pošljejo tisoče dobro naloženih pušk — delavcem v hrano za smrt!

Poglejmo okoli sebe. Obkrožuje nas krasne hiše, bogate palače, katerih vrhovi se dvigajo visoko gori pod nebo, da jim skoro ne moremo videti do konca. Poleg nas drve polne železnice, nad nami, pod nami, v vozovih sede ljudje, ki žele, da pridejo čimprej iz ene ulice v drugo.

Silni ropot velikanskih strojev v tovarni nas skoro oglušuje, dim iz velikih in orjaskih dimnikov nam seda na pljuča, no saj iz teh pljuč pride vse, kar potrebujemo za življenje.

Danes moremo iz najbolj oddaljenega mesta brzojaviti svojim dragim o našem uspehu, našo nepričakovano nesrečo, našo žalost, vse, vse, in to za malo svoto denarja. Po telefonskih govorimo s prijatelji, ki so daleč od nas, naročujemo blago, govorimo važne pogovore, s čimur si prihranijo obilo denarja. Iz vsega tega sledi, da je človeški rod zadnjih sto let silno napredoval, in da še vedno napreduje. In ko tako človek o vsem tem velikanskem napredku premišljuje, mu pride v misel nehoti sledeče vprašanje: "Kdo je vse to naredil?"

Ta velikanski svet, kot ga imamo danes, vse je naredil oni tvor, zamazani blatni, črni in odrti — vse to je naredil človek — delavec. Vse je šlo skozi njegove roke v vsem danšnjem napredku tisti delavski rokni ali roke v vseh tistih

ljenje. Poleg teh velikanskih izumov je marsikateri delavec umrl, za vedno se poslovil od nas. Ves današnji napredek ste naredile samo dve sile: Um in delavec. Um je za svoj razvoj še precej drago plačan, dočim delavske srage, ki so izvedle in uresničile um, te pa dobivajo toliko, da živijo, da ne umro, a delavsko truplo se ceni danes manj kot kadaver zadnjega osla.

Ali ni to grozna krivica delavcem, njegovi časti, njegovemu človečanstvu, njegovemu človeškemu ponosu? Ali ni to sramota v stoletju napredka, v stoletju prave svobode?

Delavstvo si prizadeva, da si zboljša svoj položaj, da si otrne kri, ki jo daje za napredek, in dolžnost vseh je, da se dela skupno za napredek onega, ki je danes pozabljen na svetu — za delavca — človeka! In ko nečna zmaga mora priti.

Poslano od štrajkarjev.

Poslano od slovenskih štrajkarjev pri Cyclone Woven Wire Fence Co. na 55. cesti.

Cenjeni čitatelji! Gotovo so vsakemu nekoliko znane današnje delavske razmere. Če pomislimo kaj na današnja draginja, mora delavec gledati na vsak cent, kam ga obrne, da mu ne zmanjka za vsakdanji kruh. Ni čuda, da postanemo delavci nezadovoljni s tem, da samo delamo, pač pa hočemo tudi živeti. Delo ni vse, od dela se človek ne more najesti, treba nam je obleke, stanovanja in hrane za nas in naše družine. Ker pa pri današnjih nizkih plačah ni mogoče živeti, je treba poiskati drugih potov, da si zboljšamo naš položaj. Kako in kdaj naj zahtevamo boljše razmere? Gotovo ne posamezno, pač pa s moramo združiti v organizaciji. Mi slovenski delavci smo šli na štrajk pri gori imenovani tovarni, zahtevali smo povzvišanje plače za deset procentov. Nas je 41 poštevilu, in vsi do zadnjega smo Slovenci. Ker smo videli, da štrajk brez organizacije nima pomena, da delavec brez organizacije je kakor otrok brez matere, zato smo soglasno sklenili da stopimo v organizacijo I. W. W. Ker pa ta organizacija nima denarja na razpolago, smo prisiljeni, da se obrnemo do naših rojakov, da bi nam pomagali po svoji moči, posebno se obračamo na vsa slovenska društva po celih združenih državah. Upamo in se že naprej zahvalujemo za vsak najmanjši dar.

Velikansko je bilo navdušenje za štrajk prvi dan in cel prvi teden smo se še dobro držali, misleč, da bo tega kmalu konec, sedaj pa, ko se je štrajk zavlekel že skoro en mesec, ni čuda, da so postali eni že bolj mrtvi ter obupujejo, da iz tega ne bo nič, traja predolgo, in tako eden drugemu podirajo srce, ker vidijo, da je družba najela par profesionalnih stavkolomilcev, da izzivajo mirne delavce pred tovarno. Prijatelji delavci, pomislite, da štrajk se ne dobi kat tako v enem dnevu, pa je vsega konec. Bili so večji štrajki in bolj na prepadu, pa so bili še dobljeni. Pomislite, da so lastniki tovarne pripravili poslužiti se vseh nedopustnih sredstev proti nam, samo da bi nas in našo organizacijo razkopali. In ko vidijo, da to ni mogoče, potem se šele vdajo. Zato ni treba obupati, držimo skupaj vsi kot jeden, le na ta način bo zmaga naša. Konečno pozivljamo vse slovenske delavce, ki žele kakega pojasnila o naši organizaciji, naj pridejo v Kogojev dvorano na 6006 St. Clair ave. Seje se vrše vsak dan od 7. do 9. ure zvečer.

Štrajkarski odbor.

Pod orožje.

Washington, 17. nov. Grška vlada je izdala oklic na vse one, ki so služili leta 1896, 1897, 1898 pri vojaki, da prišlo nemudoma pod orožje. Najst tisoč Grkov je že zasedlo Zedinjene države.

Dopisi

Claridge, Pa. Vidim, da se malokdo oglašja iz nase lepe slovenske naselbine, zato pa poiščem jaz črnilo in pero, da napišem par vrstic: Delo gre tukaj dobro, kar delamo s polno paro. Na društvenem polju se tudi vse živahno giblje, le žalibog, da smo pred kratkim zgubili društvenega priljubljenega brata Ignac Kladnika. Večkrat se nam je dozdevalo, da ni pri pravem umu; in meseca julija je pa ponoči naenkrat vstal iz postelje in se ni več vrnil. Društva so ga iskala po časopisih in sami smo ga iskali osebno po bolnišnicah in norišnicah, toda ga nismo mogli najti. 13. oktobra pa je prišlo pismo od avstrijskega konzula iz Pittsburgha, v katerem se je poročalo, da se je našel mrtve človek blizu železniške postaje Robin. Pri njemu so bile dvoje knjižice, dva društvena znaka in vse drugo je kazalo, da je bil nesrečnež ud S.N.P.J. in dr. sv. Barbare, št. 20 v Claridge, Pa. Takoj smo sklicali izvanredno sejo društva in poslali od vsakega društva enega moža do konzula in kononerja kakor tudi do pogrebnišča, in tako je prišla udova do svoje pravice za smrtnino. Glejte, kako društvo skrbi za svoje brate! Dolžnost je vsakega si poiskati dobro društvo, da je preskrbljen, kajti kdo ve, kje njega dohiti nesreča.

V prijetne vezi zakonskega stanu sta se zvezala g. Ivan Srebrnjak, priljubljeni društveni brat in gđ. Ermina Recher. Želimo jima vso srečo.

Vam, čitateljem tega lista pa želim in voščim vesele božične praznike, da bi jih zdravi in veseli praznovali v sredini svoje družine, tebi ljubljani naš list pa želim mnogo naročnikov po vseh Zedinjenih državah.

A. R. naročnik.

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo. Govorilo se je, da bodejo slabi časi, če bo Woodrow Wilson za "kralja" v naši svobodni državi, toda sedaj se nam obetajo že drugi časi pri nas v Clevelandu. Vsakdo je bral razglas clevelandskih trgovcev, ki žugajo, da plačaj v 14 dnevih, da dobiš procenente ali zaželeni kredit, če te pa zadenejo okoliščine, da nisi zmožen plačati v 14 dnevih, potem si pa izključen iz trgovine. Obrni se kamor hočeš, povsod dobiš samo za gotov groš. To imamo sedaj za naše "štemp se". Nekateri so dobili že cele "konjare". Dragi odjemalci, vprašali bi vas, ali nismo mi ravno tako Slovenci kakor trgovci. Sedaj si lahko pomislimo, koliko se piše svojci k svojim, ne hodite k Judu. Dragi čitatelj, ali moraš iti še z mirnim srcem kupiti ali naročiti kakor stvar, ne da bi se bal, da ti odrečejo kredit? Saj veste, da dosti se ne zasluži, a brez dela ni jela, in sedaj bomo nosili vsake 14 dni trgovcem, kar bomo zaslužili. Mogoče ne bo ravno prav za urednika, ker tako pišemo, pa naj končamo in se še pridruži več pomenimo, ko bomo hodili živež kupovati, da procenente dobimo. Slovenskim trgovcem pa rečemo, da svoji k svojim ne more dolgo iti naprej, če se bo najprvo svoje pritisnalo. — Josip Vogelnik, Anton Zagore, B. Jurca, slovenski odjemalci.

(Opomba ured. Kakor znano, so clevelandski slovenski trgovci priobčili notico občinstvu glede točnejšega plačevanja, ki blaga, ki se jemlje na kredit v posameznih trgovinah. Trgovci sami najbolje vedo, če bodejo tako shajali ali ne. To pripustimo njim samim. Toda omenjena notica trgovcev nam pram odjemalcem je zadel a sršenovo gnezdo. Mi smo dobili nad 15 dopisov z več podpisi, in vsakdo jako obsoja ta korak. Da ustrezemo tudi občinstvu, moramo tudi njih dopise priobčiti. Sicer pa mi mislimo tako: Trgovci gotovo ne bodejo taki, da bi komu, ki ne more plačati radi bolezn ali kakega drugega važnega vzroka, kar ves kredit ustavili. Tudi njih stari odjemalci se radi tega ne bodejo čutili razalje ne, pač pa, kakor smo slišali, se hočejo trgovci s tem ogniti gotovim ljudem, ki so danes v

tem mestu, danes v onem, ki zginajo čez noč, popustivši povsod dolg. Vsak pa ve, da nihče rad ne zgubi denarja. Upamo pa, da stvar pride v red. Od trgovcev pa pričakujemo natančnejšega pojasnila, ker kolikor mi vemo, so ljudje precej razburjeni. Zeleti je torej, da se uredi vse tako, da bo vlada splošna zadovoljnost.)

Ravenna, Mich. Cenjeni g. urednik. Prosim priobčite moj par vrstic v cenjenem listu Cl. Amerika. Vreme imamo lepo kakor spomladi, letina je uspela dobro, farmarji pospravljajo poljske pridelke, eni pa že orjejo za pomlad. Posebno so obrodila jabolka, farmarji jih pustijo kar pobirati zastoj, ker jih ne morejo v denar spraviti, in tudi čas jim ne pripušča. Tudi jaz sem dobil sto bušljev jabolk brezplačno.

Rojakom, ki se zanimajo za farme, naznamim, da je sedaj še čas, da si zemljo ogledajo, ker je lepo vreme. Kdor misli na spomlad seliti, je bolje, da pride sedaj pogledat. Zemlja je tukaj posebno dobra, na ravnem, brez kamenja, podnebje je zdravo, kakor tudi najboljše pitna voda. Tukaj rastejo vsi poljski pridelki. Cena zemlji je tukaj \$10 do \$15 akre, in si kupi 40 akrov skupaj, in sicer naravnost od farmerja na lahke pogoje, lahko se zbere cela zemlja, da ni treba dosti čistiti, tako da je v kratkem več akrov pripravljenih za oranje. Ta zemlja se nahaja od postaje Moorland kake dobre pol ure, šola je sedaj v bližini. Tukaj je tudi več farmerjev, ki se pečajo z mlekarstvom, ker imamo tovarno za izdelovanje masla. Kdor rojakov hoče pa kaj bolj podrobno zvedeti, naj se pa obrne na mene. John Schneider, R. D. Route 4. Ravenna, Mich.

Lopovska Avstrija.

Večjih intrigantov ni nikjer kakor so avstrijski Nemci, avstrijski ministri in avstrijski cesarski dvor. Avstrija se ima za hvaliti za svoj obstanek samo Slovanom, nobenemu družemu ne. Slovani jo držijo v vrsti evropskih velesil, Slovani so ji rešili južne meje, Slovani ji dajejo najboljši vojni material, Slovani so vedno stali vedno prvi v vseh bitkah, ki jih je vodila Avstrija. Toda z umetno silo, s skrajno nasilnostjo, hudobijo in zvijačo neti Avstrija med Slovani preprič, ker le na ta način more še ostati v svojih gnjilih vezeh, le na ta način preprečiti, da ne razpade na drobne kose.

Svojo posebno pozornost je obračala Avstrija vedno jugu, tam kjer se začena Balkan. Pravi, da ima na Balkanu narodne in naravne pravice, ki ji gredo po milosti božji. Leta 1878 je poslala svoje vojake v Bosno in Hercegovino, da "osvobodijo" omenjeni deželi turškega jarma, da upelje kulturo, kakor se je sama izjavila. Pod to pretezo se je polastila omenjenih pokrajin. Toda Avstrija je imela tedaj druge namene. Videla je, da soseda Srbija ni dovolj močna, pač pa da se pripravlja na boj. Če bi Avstrija tedaj čakala, tedaj bi lahko tudi Srbi zasedli Bosno in Hercegovino, kateri deželi pripadate njim po vsej pravici. Toda kaj je Avstrija do danes naredila v Bosni? Prebivalstvo je ravno tako siromašno kot prej. Kulture je ravno toliko kot pod Turkom, nasilja od strani vlade je pa še več kot pod Turkom. V Bosni je nekaj nad 500 učiteljev, toda 2000 otročnikov. Vojaska vlada je še vedno v Sarajevu, ljudstvo nima druge pravice kot da enkrat na leto izvoli deželne poslance, katere pa vlada potem, ko se zberejo k posvetovanju, takoj spodi domov. Vse kar je boljših mest in uradov, je zasedeno z Nemci in Mažari, ves denar imajo v rokah Mažari, ljudstvo, siromašno in priprosto je na milost in nemilost prepusteno oholim tujcem, ki kradejo ljudem vse, kar imajo. To je tista slavna avstrijska kultura in plemeniti avstrijski nameni, ki povsod pokradejo ljudsko lastnino, zamore v ljudem čut do naroda, da potem

nač tako narodno mrtvimi ljudmi lahko vlada.

Takoj po okupaciji je začela avstrijska vlada intrigrirati v Belgradu, glavnem mestu Srbije. Neprestano so plačani avstrijski agentje provokatenji vznemirjali ljudi, jih razdvajali med seboj, in končno je prišlo do tega, da je srbski narod ubil svojega kralja in kraljico. Srbski listi so edini v tem, da je to bilo delo Avstrije, ker je kralja tako vzgojila, tako zapeljevala, da se je izneveril svojemu narodu, katerega mu končno ni preostajalo drugega kot da siloma odstrani svojega vladarja, ki je zapeljan od podšuntanih ljudi, delal v pogubo naroda.

Pa so se kmalu odprle oči tudi Srbom. Začeli so se testeneje med seboj organizirati, narodna zavest se je rodila v srcu najbolj preprostega rojaka, tako da se je čul po celi Srbiji klic edinstva in sloge ter moči. Avstrija se je tega zopet ustrašila ter je zaprla svoje meje proti Srbiji, da srbi niso mogli več uvažati svojega mesa v Avstrijo. Mislili so avstrijski lopovi na Dunaju, da bodejo tako Srbe izstradali ter prisilili do pasje pokorščine napram Dunaju. Pa zmotili so se. Avstrija je zopet ugriznila v kisllo jabolko, in je bila končno prisiljena, da je odprla svoje meje proti Srbiji, ker je imela sama več škode kot Srbija.

Pa to še niso vse avstrijske intrige. Avstrija je po svojih agentih znala vedno prav izvrstno čuvati, da se balkanske države niso medseboj združile ter stopile v eno zvezo za skupni namen. Dokazovala je Bolgarom, da nimajo ničesar skupnega s Srbi, da Srbi hrepentijo po njih ozemlju in skrijevej proti njim intrigrirajo. Pa laž ne more končno zmagati, pač pa resnica. Odprle so se oči tudi Bolgarom, stopili so v zvezo s Srbi, pristopili so Črnogorci, in kot naravni zavezniki so postali tudi Grki. Tako se je strnila skupaj vojaška moč nad 600.000 izvežbanih vojakov, ki so zagrozili, da Balkan spada Balkancem, da

IZVRSTNO DOMAČE VINO!

Vsem našim starim odjemalcem in prijateljem naznaja, da sva nakupila najboljšega žlahtnega grozja ter da bodeva imala v zalogi pristno domače vino.

Rudeče vino iz Concord grozja, Belo vino Niegari in Kotavba, Belo vino Delavare, Salen in kalifornijski rizling.

John Jerše & Mihael Jalovec

6424 SPILKER AVE., CLEVELAND, OHIO

J. S. Jablonski,
SLOVENSKI
FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je garantirano.

NEBO CIGARETTES

Kvaliteta, ki zadovolji najbolj kritičnega kadilca. Narejene iz najboljšega turškega tobaka za vse kadilce.

LEPA
SATENASTA DARILA.

Isher
kraljev, Indijancev
in narodnih zastav

V vsaki škatljici

NEBO
Cigarettes

10 za 5c.

PRODAJAJE vse PRODAJALNE
Kupite škatljico, ki vas bo
prepričala. Satenasti ptič in svetle
delajo lepe slike.

P. LORILLARD CO.

Ljudska hrana.

V zadnjih letih so zdravniki posvečali največjo pozornost vprašanju, kako naj se hrani truplo od mladinskih let do starosti. Strinjajo se v tem, da se lahko prepreči mnogo boleznij in tudi ozdravi, če dobiva truplo pravo hrano. Tako zdravljenje je prijetno in lahko. Potrebno je samo, da izberete hrano, ki vam ugaja, in da s poskusom določite, koliko hrane potrebujete. Če je apetit slab, ali prebava počasna, rabite

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To znano zdravilo daje moč oslabelem organom pri prebavljanju in uravnava njih delo. Očisti prebavljalne organe in jih naredi močne in čiste. To zdravilo priporočamo, če imate

zaprtje,
bolečine in krče,
neprebavnost,
glavobol,
bledost in slabost,
če ne more spati,
zguba apetita,
nerazpoloženost po jedi.

Trinerjevo ameriško grenko vino se naj rabi kakor hitro zapazite najmanjši nered pri prebavljanju. Dajte to zdravilo deklicam in ženskam, ki imajo hrbtno bolezen ali glavobol, ki so nervozne, revmatične in slabe. Dajte to zdravilo onim, ki potrebujejo moči. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6108 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MARTIN COLARIC, 1188 E. 61st St.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapisknik: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6424 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1385 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
Poročniki: ANT. AHCIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni zdravnik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
Vel dopisil in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, donarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Avstrijci nimajo tam ničesar iskati, da Turek mora iz Evrope.

Dunaj in Berolin sta se smejala tem grozjam. Na Dunaju so očitno govorili loposki Švabi in lopovski avstrijski uradniki, da ušici Srbi še sebe ne morejo krotiti, pa se drznejo nad Turka! Norčevali so se iz Balkancev kot iz ljudij najnižje vrste. Vendar je Berolinu in Dunaju kmalu zmanjkalo sapa. Srbske in bolgarske čete so se borile tako hrabro, napredovale so tako dosledno in s takim junaštvom, kot se avstrijskemu dvoru, avstrijskim vojakom še nikdar niti sanjalo ni. To pa raditega, ker Srbi, Bolgari in Črnogorci niso šli v boj iskat osebnih interesov, kakor išče Avstrija, kadar se oborožuje, pač pa ker ta narod ve, da se bori za svobodo, za svojo staro zemljo, za svoje stare pravice. Mesto za mestom je padalo, prebivalstvo teh osvobodenih mest je hitelo zmagovalec nasproti, povsod so jih sprejemali z največjo gostoljubnostjo. Saj vendar prihaja srbska in bolgarska armada med svoje ljudi, med svoje ljudi, med svoje rojake, ki so doslej tičali pod turškim jarmom, kamor jih je deloma tudi Avstrija ukenila s svojo politiko.

Avstrija kar kipi jeze, ker se je. Srbom posrečil njih bojni polihod. Zaloga njenih intrig se je spraznila, prav nič več ne vedo lopovi, kako bi Srbiji preprečili nadaljne zmage. Enkrat so že zarožljali z orožjem, toda Srbi so jim takoj odgovorili, da je Avstrija pustila vsako misel na vojsko. V Pragi so se vršile velikanske demonstracije proti temu, da bi Avstrija pošiljala slovenske vojake na jug proti Srbom. Teh demonstracij se je Avstrija ustrašila. Ne ve, komu bi zaupala Stari, blizu groba stoječi France je bil v terek tako jezen, da je s pestjo tolkel po mizi in kričal: "Mi hočemo mir, toda mira ne damo za nobeno ceno!"

Srbija hoče dobiti pristanišče ob Jadranskem morju. Srbija je upravičena od tega, prvič s svojo vojno slavo, drugič ker je najbližja Jadranskega morja. Junaštvo vsakdo občuduje, in kar bo Srbija dobila, bo dobila s krvjo svojih sinov, ki gredo v smrt vsak dan za svojo domovino. Avstrija pa, ki niti ganila ni z mezinem, pa hoče imeti sama za sebe isto ozemlje, za katerega so Srbi prelivali svojo kri! Sramota in škandal, da bi Avstrija s pomočjo srbske krvi se obogatila!

Toda nova sila na Balkanu bo znala uničiti avstrijske intrige. Srbi so kratkomočno zapodili avstrijske prilizence, ki so se prišli pogajati s Srbi. Črnogorski kralj Nikola je pokazal avstrijskemu poslaniku vrata. Iz tega se vidi, da imajo Balkanci zavest, kakor še nikdar prej, ter da se stare in gnjile Avstrije, kjer imajo samo Nemci svoje pravice, prav nič ne bojijo! Pač pa se zna zgoditi, da dobi tudi Avstrija zaslužen plačilo, ker brska in dreza v ogenj, katerega ni ona zakurila, da bi pekla kostanje v njem. Pomniti je treba, da je polovica avstrijske vojske napravljena s Slovani, da Slovani, tako tepeni in ponižani v Avstriji, ne bodo streljali in morili brate po rodu. Stari lopovski grešniki na Dunaju pa bodo prejšnjemu obžalovali svoje intrige na Balkanu.

Ali imate mogoče pohištvo naprodaj? Ali bi radi prodali? Denite mali oglas v "Ameriko", in pohištvo bo kmalu prodano.

Mali oglasi.

Plinova peč za gretje se proda prav poceni. Greje tri do štiri sobe. Vprašajte pri J. Špehek, 885 E. 137th St. (94)

ZAHVALA.

Nemogoče nam je dostojno se zahvaliti za iskreno ljubav, katero ste izkazali vi, vrli Slovenci in Hrvati, našemu predragemu pokojnemu očetu. Pokazali ste, da ste ga odkrito, iskreno ljubili, in da ste z njim izgubili osebo, ki je bila močno v zvezi z vsakim gibanjem slovenskega in hrvaškega življa. Srčno se zahvalujemo častiti duhovščini, gg. Gršković, Lavrič, Smrekar, Lešinsky, za prelepe cerkvene obrede, posebno don Niko Grškoviću za krásni, ginljivi govor ob krsti pokojnika. Iskreno hvala smo dolžni cenjenim članom društva "Triglav" in "Prosvjete" in ostalim pevcem za turbove, v srce segajoče nagrobnice. Čast in hvala g. P. Kogoju za spretno vodstvo društvenega, kakor tudi cerkvenega petja.

Hvaležni smo tudi g. A. Grdinu, pogrebniku za tako točno in skrbno urejanje pogreb. Hvala članom društva sv. Janeza Krstnika, dr. sv. Vida, hvala slovenski godbi za sviranje lepih žalostnih, hvala in zahvala vsem prijateljem in znanecem, ki so nam na ta ali oni način lajšali bridkost in žalost v teh težkih dnevih.

Družina Zorman.

Opomin!

Spodaj podpisani opominjam vse one, kateri so mi kaj dolžni na blagu ali na posojilu, da se zgledajo pri meni prostovoljno, ker sem sicer primoran sodnijskim potom postopati. Poprej mlekar in saloonar Frank Zakrajšek, 6400 Varian St.

Zahvala!

Slovenski Sokol se zahvaluje najtopleje igralcem, ki so pripomogli k igri "Detektiv" do uspeha. Posebno nedruštvenikom in nedruštvenicam, kakor Tonic Grdinovi, Ani Grdinovi, Alice Grdinovi, Mary Kunsteljovi, Fany Dormiš in Ani Bizjak, gosp. Mat. Grdini kot izvrstnemu maskerju in igralcu iskrena hvala. Društveniki Sokoli pa so storili svojo dolžnost ter so svoje uloge častno rešili. Za opravo odra je skrbel Anton Grdina, trgovec s pohištvo, in nam je drage volje posodil za ta večer popolnoma novo opremo. Čast in hvala njemu. Obisk je bil srednje povoljen, pričakovati je bilo boljega v primeri s trudom. Vendar zahvala občinstvu, ki se je zanimalo za moderno šaljivko. K. Armbruster

Ne samo za kašelj.

Severov Balzam za pljuča (Severa's Balsam for Lungs) učinkuje na mrenice grla, pljuč in zračnih prehodov. Ni samo koristno za kašelj, ampak tudi za bolno grlo, hripavost, vnetje sapnika, oslovski kašelj, krčevito davico, in veliko drugih nepravilnosti dihalnega sistema. Ponavadi olajša tesnobo in bolečino v prsih, ki je učinek prehlada. Naprodaj v vseh lekarnah. Cena 25 in 50c. Pristni nosi napis: W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa.

Dobro in trgovini izurjeni Slovenec išče službe. Mlad in močan mož. Želi takoj nastopiti pošteno delo v pošteni trgovini. Kdor želi imeti izurjenega trgovskega pomočnika, naj se oglasi na 6400 St. Clair ave. (96)

Kurjena soba se odda v najem. Jako čedna. Oglasite se na 5602 Carry ave.

POZOR!

Tajnik društva Lunder-Adamič nam sporoča, da je premetil svoje stanovanje na 5602 Carry Ave. da se vedo društveniki ravnanj potem.

Najboljši naročnik je oni, ki vestno vselej prebere ves list, ga priporoča drugim in vselej ob času ponovi naročnino. Ali ste jo že plačali?

NAZNASILO.

Hiša naprodaj na St. Clair ave. Ima dve trgovini, velik hlev in še prostor za 3 družine. Velika klet in podstrešje. V sredi slovenske naselbine. Prodati se mora ker je lastnica udova. Rent \$60 na mesec. Sodnijska cena \$5800. Naprodaj še mnogo drugih hiš. Vprašajte pri John Zulič, 1197 E. 61. st. St. Tel. Princeton 1326 L. (98)

Naznanilo in priporočilo.

Cenjenim rojakom v Newburgu naznanjam, da sem odprl prodajalno na 3536 E. 80th St. Toplo se priporočam za nakup zlatnine. Imam vsakovrstne ure in veržice, prstane, fonografske stroje in plošče, sploh vse, kar spada v zlatarsko stroko. Vsa popravila izvršujem točno in poceni. Imam tudi zalogo čevljev vsake mere, za može, žene in otroke. Postrežba vedno točna in uljudna. Posebno se priporočam botram in botrcam za nakup birmanskih daril. Rojaki podpirajte svojega domaćina, ne pa tujca. St. 88-x

Jos. Marinič
3536 E. 80 St.

NAZNASILO.

Članom dr. "Novi Dom", št. 7. S.D.Z. se naznanja, da bo 7. decembra glavna seja. Bratje upoštevajte to in pridite vsi na sejo. Na dnevnem redu so važne točke in volitev odbora. Dolžnost vsakega je, da se udeleži, da ne bo potem nepotrebnih besedij o novem odboru. Začetek seje točno ob 9. uri dop. v navadnih društvenih prostorih. Z bratskim pozdravom

J. Berkopec, tajnik.

Hiša naprodaj v Collinwoodu v jako lepi okolici. Pripravna za mesnico ali grocerijo. Proda se, ker ima lastnik še drugo hišo in potrebuje denar za zboljšanje iste, v kateri sam vodi obrt. Hiša je velika, ima prodajalno in stanovanje za dve družini. Renta za oba stanovanja \$20.00 na mesec. Za hišo velik hlev za konje in vozove. Lot 80x138. Poizvedite pri Jos. Zajec, 1378 E. 49 St. (97)

Najnovejša za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškimi v 6 tednih krásni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križicah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane, opekline, kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblino in vse druge slabe bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem za stonj ali pa pridite osebno. JAKOB WACHCIC, 1092 E. 64 Street, CLEVELAND, OHIO.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z

Dr. Richterjevimi
PAIN-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolečina v grlu in križu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjev Oganj Plin-izložen (25 in 50c.)

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko NIZKE CENE.

Fina podvorb, električna luč, izvrstna kuhinja, prostoro vino, kabine tretjega razreda na ladiji Kaiser Franz Joseph I. in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki.

Kompanija ima sledeče dvorjake: Kaiser Franz Joseph I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania, in nove ladje se še delajo. Za vse podrobnosti se obrnite na generalne agente.

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.

ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

ROOSEVELT IMA

lepe zobe, radičesar jih kaže, ko se smeje. Ali vas je sram pokazati svoje? Ali pokrivata usta z roko, kadar se smejate? Če je tako, bi vas rad videl. Slabi zobje veliko pomenijo, kakor slab želodec, slaba sapa, glavobol, upljiv na oči, rak na jeziku, gnjiloba ustnic, pege na obličju in več drugih bolezni. Tudi zastrupljenje krvi nastane. Moje cene so najnižje v Clevelandu za izvrstno delo. Z vsakim delom gre desetletna garancija. Samo pošteno delo je pri nas. Nizke cene. Drugi zahtevajo do 50% več. Prosta preiskava, ženska postrežba, govorimo v različnih jezikih. Vaš sosed je najbolje spricevalo za nas. Noben slučaj ni pretežaven za mene. Zdravstveni urad. Prvi slovenski zobozdravnik v državi Ohio. Ne poslušajte posnemalcev, ki vas lahko preslepajo. Glejte, da pridete v slovenski urad.

Dr. A. A. Kalbfleisch

White Cross zobozdravnik.

6426 St. Clair-av.

Odprto od 8. do 8.

POZOR MOŽJE.

Prvi slovenski trgovec vshodno od 55. ceste na St. Clair ave. Naznanjam, da sem kupil od najboljših tvrdk veliko zalogo modernih in trpežnih čevljev. V zalogi imam tudi vsakovrstne moške potrebščine po najnižjih cenah. Se priporočam in zagotavljam, da bo vsak odjemalec ki pri nas kupi, najbolje postrežen. (12)

LOUIS GORNIK,

5823 St. Clair Ave.

Ne pozabite zgorejšnjega naslova.

CANDLER'S COAL CO.

Tu si lahko prihranite denar pri premogu, pesku, pepelu in opeli. Imamo tudi vozove na razpolago za vsa prevažanja. Telefonirajte Park 209 W. Naš urad je 16311 Saranac Rd. Collinwood, Ohio. "Brick Yard". (4)

Največja Slovenska trgovina IN POGREBNI ZAVOD

Razdeljena v dva dela in v polni meri z najfinjšimi pripravami preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orožja, premog, posode, barve, stekla in druge. Pogrebni zavod je z najfinjšimi pripravami preskrbljen. Mi preskrbimo najlepše sprejeme v zadolžnost ljudi, zakar imamo brez števila zahval. Za vsaki slučaj imamo dve ambulance in fine kočije. Trgovina odprta noč in dan. Se priporočam vsem Slovincem in slovenskim družinam.

Tel. Princeton 1381 A. GRDINA, TRGOVEC IN POGREBNIK, Bell East 1881 6127 ST. CLAIR AVENUE

Skoro vsakdo rabi plin.

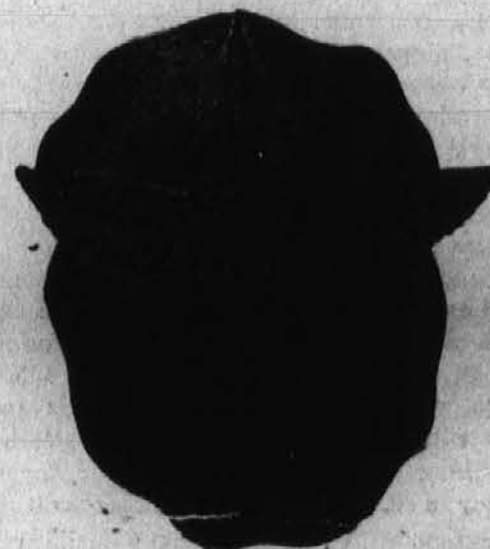
Skoro vsaka družina v Clevelandu rabi plin, v hiši in trgovini.

Zakaj?

Ker plin je cenejši kot premog ali les, ne dela nesnage v hiši, se hitro prižge in ugasne, hrani denar, čas in udobnost. Če ne rabite plina, pridite v naš urad in pojte, kaj hočete imeti.

The East Ohio Gas Company

1447 EAST 6th STREET

Vi se bodele čudili

kako velike koristi za človeško zdravje je

Father Kneipovo grenko vino

To grenko vino je eno najboljših, kar jih je bilo dosedaj narejeno. To grenko vino je narejeno iz najboljših gorskih zelišč in korenin, raditega najboljšega zdravila za notranje bolezni. Ne bodemo nadalje govorili o tem vinu, ker kdor ga bo poskusil, se bo sam prepričal o njega pristnosti.

Zahtevajte Kneipa!

kateraga dobite po najboljših lekarnah in gostilnah. Varujte se ponarejanja. Pravo Kneipovo grenko vino ima na vsaki steklenici natisnjeno sliko, kakor jo vidite tukaj zgorej. Ako ga vaš gostilničar ali lekarnar še nima v zalogi, pošljite nam, ker smo mi edini glavni založniki in razprodajalci Kneipovega vina.

Prva Slovenska družba

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREBNIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen s najfinjšo opremo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, železnine, posode, barve stekla itd. Operto noč in dan.

JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE.

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

6108 St. Clair Ave.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, moderanih in trpežnih jenskih in zimskih oblačil ter sukenj. Prodajam obleke po meri in za narjane. Priporočam se svojim družinam v apravo uniform in izvršnem vsa druga krojaška posla. Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh možkih potrebščin.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Tel. Princeton 2402 W.

SVOJ K SVOJINI

Notre Dame de Paris.

Roman iz 15. stoletja po zgodovinskih zapiskih.

FRANCOSKO SPISAL VICTOR HUGO.

ZA "CLEVELANDSKO AMERIKO" PRIREDIL L. J. P.

To so bile strašne besede, s katerimi so se končale te žalostne ceremonije. Na to znamenje popade ljudstvo na kolena.

"Kyrie elejson!" pojejo duhovni.

"Kyrie elejson!" odgovarja množica.

"Amen!" reče arhideakon. Proti oboženki obrne hrbet; glava se mu povesi na prsa, roke je prekrizal; zajedno z drugimi duhovni koraka naprej, v svitu sveč, pred križem, in žalostni glasovi pevajočega zbora se počasi zglobljajo; le odmevi se prihajajo do vrat: "Omnes gurgites tui et fluctus tui super me transierunt."

Medtem pa je stala deklica pred vratmi katedrale nepremično, čakačjo, kaj naredijo z njo. Tu da mojster Jakob Karmule znamenje; dva rabljeva pomočnika v rumenih oblekah se približata ciganki in jo zvezeta.

Nesrečna stvar pa, v trenutku, ko je morala zopet stopiti v voz, je najhujš dobila zopet željo po življenju. Svoje suhe, vnete oči obrne proti nebesom, proti solncu, proti srebrnim oblakom, potem pa jih zopet povesi po množici, po cesti, po hišah.

Naenkrat pa, ko so možje v rumeni obleki zvezali njene roke, začudeno zakriči — zakriči od veselja. Na balkonu hiše nasproti cerkve je opazila njega, njenega prijatelja, njenega gospoda, njenega Febusa, ravno takega kot bi bil živ. Torej ji je sodnik lagal! Duhovnik je lagal. Da, on je bil, brez dvoma je. Tam stoji živ, premikajoč se, oblečen v krasno uniformo, s čelado na glavi in z mečem ob svoji strani.

"Febusi" zakliče "moj Febus", in stegnili bi proti njemu svoje roke, vsa tresoč se ljubezni, toda zvezane so bile.

Potem pa vidi, kako nagne kapitan trepalnice. Mlada žena se pripogne k njemu in mu nekaj zašepeta. V istem trenutku se pa oba odmakneta od okna, in okno se zapre. "Febus", kriči Esmeralda divje, "ali tudi ti vrjameš?" Strašna misel se pojavi v njeni notranjosti. Spomnila se je, da so jo obsodili k smrti radi umora kapitana Febusa. Dosedaj se je upirala vsemu. Ta zadnji udarec jo je pa popolnoma uničil. Nezavestna pade na cestni tlak.

"Hitro!" priganja Karmule, "nesite jo na voz, dovolj je že tega."

Nobena oseba pa še dosedaj ni opazila obraza čudne osebe, zgoraj v srednjem delu stolpa, obraza tako spačenega, pol rdečega, pol vijoličastega, s stegneno glavo, da bi človek mislil, da spada kameniti poštasti nad cerkvenim pročeljem. Ta obraz je opazoval vse dogodke, ki so se godili že od polnočnega pred cerkvijo Notre Dame. V prvih trenutkih, ko so pripeljali deklico pred cerkev, je neopazno privezal spleteno vrv ob močan stolp tako, da je konec dosegal tla. Potem je pa skrbno opazoval vse dogodke pred seboj. Naenkrat pa, ko je mojster Jakob Karmule izdal povelje, se je vrgel iz svoje skrivalnice, zgrabi vrv z rokami, koleno in nogami, se spusti navzdol kakor kaplja dežja, teče z brzino mačke proti obema pomočnikoma rablja, podere oba na tla z mogočno pestjo, zgrabi ciganko z eno roko kakor deklica svojo punčko, z drugo se brani proti napadalcem; tako odnese deklico visoko nad svojo glavo v cerkev in kriči s strašnim glasom: "Svetišče! svetišče!" To se je zgodilo hitro kakor blisek.

Ta dogodek je spravil Esmeraldo zopet k zavesti. Odpre oči, pogleda Kvasimodo in jih takoj zopet zapre kot bi se prestrašila obraza rešnika.

Mojster Karmule je bil kakor začaran, ravno tako tudi

rablji pomočniki. Ciganka je bila v notranjščini Notre Dame varna pred zasledovanjem. Katedrala je bila mesto pribežališča. Človeška pravica se ni drznila prestopiti praga te cerkve.

Kvasimodo postoji na pročelju cerkve. Njegova široka noga je bila navidez ravno tako dobro stoječa na tlaku kakor nad velikanskimi stebri, ki so podpirali cerkev. Njegova veličanska glava s strašnimi lasmi, kakor levja griva, je jezno se sukala na vse strani. Kakor je trdo držal deklico, vendar je objednem tako skrbno pazil, da jo ni ranil, da se je zdelo, da drži perlo v roki. Čutil je da tako delikatna stvar, tako izvanredna, tako dragocena, ni bila narejena za take roke kakor so bile njegove. Včasih se je zdelo, da se boji zadeti jo celo s svojo sapo. Naenkrat pa jo je zopet stisnil k sebi, kakor svoj dragoceni zaklad, svojo vse, kakor bi znala narediti edino mati te deklice. Njegovo Kiklopovo oko, nagnjeno proti njej, je razprostrlo nad njo celo povodenj mehke, usmiljenja, žalosti. In pri tem pogledu so se ženske smejale in kričale, množica je kar divjala navdušenja, ker v tem trenutku je bil Kvasimodo res krasen. Da, bil je krasen — on, ta sirota, ta najdenček, ta izvrženec človeške družbe; čutil se je samega sebe navdušenega in vzvišenega; gledal je na to človeško družbo pred seboj, ki ga je izvrgla iz sebe, a sedaj jo je premagal; gledal je na te sodnike, katerim je odvzel njih žrtev vso to kraljevo čredo, katero je on, najslabši med ljudmi, premagal z božjo pomočjo.

In po nekaj minutah triumfa je Kvasimodo hitel v notranjost svetišča. Ljudje, ki so radi imeli izvanredne dogodke, so mu sledili s svojimi očmi, kako je izginjal v notranjščini. Naenkrat ga pa zapazijo na galeriji, visoko gori nad pročeljem. Hitel je kot blaznik, držeč svoje breme v rokah in kričeč: "Svetišče!" Ljudstvo ga pozdravi z novim aplavzom. Konečno se pa prikaže na vrhu stolpa pri velikem zvonu. Tu se je zdelo, da gleda celo mesto s ponosom na njo, katero je rešil, in njegov gromovit glas, ki se je oglašal le redko, je neprestano grmel nad ljudmi: "Svetišče! Svetišče!"

"Hurra! Hurra!" kričijo ljudje spodaj. Daleč po mestu so odmevali ti kliči.

OSMA KNJIGA.

Prvo poglavje.

Mrzlica.

Klavdija Frola ni bilo več v cerkvi Notre Dame, ko je njegov zvonikar tako nenadoma vzel posvetnim in cerkvenim oblastem ciganko. Ko je prišel v zakrstijo, je pometal svojo duhovsko obleko raz sebe začudenemu postrežniku v roke, nakar je odšel pri postarških vratih na prosto, naročil čolnarju naj ga pelje preko reke ter potem korakal po mestnih oddekih. Vsak trenutek je srečaval ljudi, ki so hoteli na trg Greve, da bi videli, kako bodejo obesili čarovnico. Bled in shujšan, bolj slep kakor sova, katero preganjajo pri belem dnevu poredni dečki, ni vedel, kje je, kaj dela, ali spi ali je čuječ. Korakal je, bežal je, zatekel se je v vsako ulico.

Na ta način je kmalu pri mestnih vratih sv. Viktorja, kjer je stopil ven iz mesta. In dokler je videl mestne stolpe, mestne hiše, je neprestano bežal naprej. Toda ko je sovražna pamet je bila popolnoma razdejana. V njegovi misli ste plaval samo dve stvari še: La Esmeralda in vislice, vse drugo je bilo črno. Te dve podobi sta tvorili strešno skupino, in

Strašne misli se mu podijo po glavi. Jasnje je videl v notranjost svoje duše in se je tresel. Misli je na nesrečno deklico, ki je njega spravila v nesrečo on pa njo. Misli je na blaznost večnih obljub, ne nečimernost čistosti, vede, vere in čednosti. Radevolje je planil k slabim mislim, iz katerih je vstajal s satanskim smehom.

In ko je tako brskajoč po svoji duši spoznal, kako veliko prostora je narava v njej pustila za strast, se je še bolj grenko smejal. Iz dna svojega srca je dvignil vse sovraštvo in zlobo; spoznal je z mrzlo indiferenco zdravnika, ki preiskuje bolnika, da je vse to sovraštvo in zloba pogubna ljubjezen da je ljubjezen, vir vsake čednosti v možu, spremenjena v strašne stvari v srcu duhovna, in da kdor se da zapeljati ljubezni, naredi iz samega sebe pošast. In še bolj ostudno se je smejal, ker se je spomnil, da je njegova ljubjezen enemu pomagala na vislice, drugemu pa je bila v pogubo.

In smejal se je zopet, ko je mislil, da Febus ni mrtev, da je bil še vedno živ, vesel in razuzdan, da ima lepšo uniformo kot prej, da ima novo deklico, katero je vzel s seboj, da vidi, kako staro obešajo. In smejal se je še bolj prisrčno, ko je mislil, da mu ciganka, katere edine ni sovražil, ni ušla.

Mislil je, kako je bila stvar izpostavljena javnemu smehu Parizanov, stvar, katero je on ljubil. Vil je roke nad glavo pri misli, kako je ta ženska, ta krasna deklica, ta deviška lili, to bitje vse zmernosti in čistosti, kateremu se ni upal približati brez tresenja, kako je bila kazana pri belem dnevu ljudstvu, najbolj surovemu ljudstvu v Parizu, tatovom, lakajem, vagabundom in lum-pom. Jokal se je iz jeze nad zapuščenostjo, radi zavržene ljubezni, ončasne, za vedno, za vedno.

In ko se je domislil sreče, katero bi lahko užival na zemlji, da ni bila ona ciganka, da ni bil on duhoven, da ni bilo Febusa, in da ga ni ona ljubila, ko je pomislil, da bi tudi on lahko imel jasno življenje pred seboj, da bi po božji volji lahko bil sklenjen z njo v zakon, tedaj se je njegovo srce krčilo obupa in tesnobe.

Zopet mu pride pred oči drugi trenutek, ko se je satan-sko režal, dogodek, ko je prvič zagledal Esmeraldo, vse življenje, vse skrivnosti, vse veselje, oblečeno in okrašeno, živahno, plesoč, in sedaj, ko je videl Esmeraldo v zadnjem trenutku, napol golo, vrv okoli vratu, kako je počasi stopala no stopnicah proti vešalom. Ta dvojna slika je tako grozno odmevala pred njim, da bi si izkričal usta, če bi si mogel.

In ko je burikan divjal, lomil, tresel, podiral in izkoreninjeval vse v njegovi duši, je viselo njegovo oko ob prirodi ki se mu je nudila. Pred njegovi mi nogami so kosek pobirale zrna ali pa iskale črvov in žuželk med grmovjem; lahni sivi oblaki so se podili po nebu in hoteli za stavo za azurnim nebom. Daleč, daleč tam doli se je svetil vrh stolpa opatijske Viktorja. Vse je delalo, organiziralo, toda bilo je tiho življenje, v tisočih oblikah, vse mu je dajalo bolečine. Zopet je pričel bežati.

Ta beg od narave, od življenja, od samega sebe, od moža, od Boga, od vsega, je trajal do večera. Včasih se je vrgel z obrazom, na zemljo in grizel prst pod seboj, včasih se je pa zopet ustavil v kaki zapuščeni vaški ulici, in njegove misli so bile tako grozne, da se je zgrabil za svojo glavo z obema rokama, kakor bi bil namenjen po odtrgati od trupla in jo zagnat po tleh.

Solnce je že skoro zašlo, ko se je začel znova izpraševati in se skoro pripoznal, da je blazen. Nevihta, ki se je dvignila v njegovem srcu v trenutku ko je zgrabil vsako nado, da reši ciganko, ni pustila v njem ene same misli ali ideje. Njegova pamet je bila popolnoma razdejana. V njegovi misli ste plaval samo dve stvari še: La Esmeralda in vislice, vse drugo je bilo črno. Te dve podobi sta tvorili strešno skupino, in

konečno se mu je dozdevala Esmeralda kakor zvezda, vesela pa kakor roka brez mesa. Zdelo se mu je, da vidi odprto peklo, kako ga požira.

Dan se je vedno bolj nagibal. Življenska iskra, ki je še vedno tlela v njem, ga je naganjala, naj se vrne. Spoznal je, da je daleč od Pariza. Obrne se torej proti mestu, se izogiblje vso pot vsem ljudem. Tako pride do brega reke Seine, kjer dobi čolnarja, ki ga za nekaj vinarjev prepelje prav do mesta. Enočeno zibanje čolna in pljuskanje vode je nekoliko pomirilo razburjenega Klavdija. Ko ga je čolnar za pustil, je ostal kakor neumen na mestu, gledajoč naprej. Vse, kar je videl, je plesalo pred njim, kakor fantastična predstava.

Polmrak je nastal. Nebo je bilo belo, voda reke je bila bela. Ko stopi na tlak pariških ulic, so se mu zdeli na cesti kot prikazni, neprestano hodeče okoli njega. Čuden ropot je odmeval v njegovih ušesih, izvanredne misli so preganjale njegovo dušo. Ni videl niti hiš niti tlaka, niti moža, niti ženske, niti vozov, pač pa neko mešanic, pehajočo se ena z drugo.

Ni vedel kam gre. Kmalu je dospel do mesta sv. Mihaela. V oknu neke nizke hiše zapazi luč; približa se ji. Skozi špranjo opazi slabo stanovanje, ki obudi različne misli v njem. V tem stanovanju, slabo razsvetljenem od borne luči, opazi lepega, rudečeličnega fanta, ki se glasno smeje z mlado žensko. Blizu luči pa sedi stara žena, ki prede in poje. Med presledki, kadar sta mlada dva nehal se smejati, je duhoven čul petje starke. Glas je bil kričec in oduren.

Stara žena je bila Falurdelka, deklica je bila tajka, mladič, pa je bil njegov brat Ivan. Duhovnik ju opazuje. Videl je, kako koraka Ivan proti oknu na drugem koncu sobe, ga odpre in gleda ven na breg, kjer se je bliščalo v daljavi tisoče razsvetljenih oken. Arhideakon je tudi slišal Ivana vzklizniti: "Pri moji veri, temna noč je. Državljeni prizigajo svoje sveče, noč pa zvezde."

Dalje prihodnjič.

Samo \$2.00 za celo leto, in dobite "Clev. Ameriko" v hišo vsak teden dvakrat.

Pozor občanst. b.

Slovenski clevelandski trgovci naznanjajo občinstvu glede prihodnjega reda v trgovinah.

GLEDE PLAČEVANJA.

Zadnje čase smo bili jako prizadeti od naših kompanij, kjer blago kupujemo. Kar smo blaga dobili od kompanij, nam je vsaka kompanija vedno dala 30 dni časa da ga plačamo, da dobimo kaj popusta, polovico smo pa morali veeno z gotovim denarjem plačati, kar je vsakemu dobro znano. Sedaj so se pa kompanije medseboj pogovorile in odločno zahtevajo od trgovcev, da mora naše blago biti plačano v 14 dnevih brez ugovora. Naši cenjeni odjemalci se pa raditega ne smejo razburiti, ker mi isto zahtevamo od njih, ker pod drugim pogojem sploh ne more noben trgovec svoje trgovine nadalje voditi. Naše odjemalce pa trgovci zagotavljamo, da bodejo znanprej še bolj postreženi, če se udajo našim zahtevam, kakor smo se morali tudi mi udati kompanijam. Z začetkom prvega decembra pridejo dotične zahteve v veljavo za naše odjemalce. Blago, ki se vzame na knjigo, mora biti plačano v 14 dnevih, in takrat ima odjemalec pravico zahtevati procenite od svojega trgovca. Kateri pa plača v 30 dneh, zgu bi svoje procenite. Kdor pa v 30 dneh ne plača svojega blaga, ne dobi pri nobenem trgovcu več kredita. Da se odjemalci ne bodejo razburili, moramo omeniti, da pride to v veljavo brez ugovora pri vsaki trgovini za vsakega odjemalca.

Clevelandski trgovci.

(Adv. to. No. 96)

Dobro delo po nizkih cenah

Naše delo je izvrstno naša postrežba je boljša naše cene so vedno nizke.

Obe telefona: EAST 3825 L. CENT. 6646 K. Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

IZDELUJEMO NOVE OBLEKE PO PRAVIH CENAH. F. H. MERVAR, 1336 EAST 55th ST.

Starejša ženska dobi takoj dobro službo pri slovenski rodbini, da pazi na otroke in pomaga pri gospodinstvu. Vprašajte pri A. Arko, 1306 E. 55. cesta. (94)

Fine importirane pločke, narejene od Glasbene Matice v Ljubljani.

Prijatelj, zdaj vesel bodimo, Ti si urce zamudila, Jaz pa pojdem na Gorenjsko, Kje so moje rožice? Pleniče je prala, Ljuba si pomlad zelena, Prav lepo mi poje črn kos, Ko pridel sem na sred vasi.

PIŠITE ZA POPOLNI CENIK

Transatlantic Record Co 25 W. 42nd Street, New York, N. Y.

Cay. Telefon Wood 58

Harold E. Emerich, javni notar

Zavaruje proti ognju. Prodaja hiše in lote.

16205 St. Clair Ave., Cor. Holmers, COLLINWOOD

ZDRAVJE IN VESELJE!

Elektrika prinaša to vsemu človeštvu.

Ali ste zdravi in veseli? Če ne, ali ste voljni žrtvovati \$2.00, da poizveste, kaj vam manjka in kako postanete zopet močni in zdravi?

Po celem svetu so prišli slavni zdravniki do spoznanja, da zdravila sama brez druge pomoči ne morejo ozdraviti boleznin in bolečin, torej dajejo svojim bolnikom, vedno manj zdravil. Predno se začne zdraviti bolnika, morate najprvo vedeti, kako je bolan, kaj je vzrok bolezni. To se pa lahko zgodi s pomočjo največje zdravniške iznajdbe tega stoletja, s čudovitimi X žarki, skupaj z analizo urine in krvi.

Naš laboratorij je posebno pripraven za take obširne in znanstvene preiskave, da lahko pozitivno spoznamo vzrok vaše bolezni, in ko najdemo vzrok, lahko zdravimo z zboljšano metodo, ker imamo vse moderne električne priprave, kot statiko, vibriranje, ozon, X žarke in drugo za zdravljenje kroničnih boleznin. Mi se ne oziramo na zdravila in pilule, o katerih se dvomi, če prinesejo zdravje.

Velika zdravilišča kot Karne, ali ste voljni žrtvovati \$2.00, da poizveste, kaj vam manjka in kako postanete zopet močni in zdravi? Toda ni več potreba, da zapustite dom in potrošite toliko denarja, ker v naših velikanskih uradih imamo vsak aparat, znan zdravniški umetnosti, in zdravili smo že na tisoče slučajev zadnjih 17 let z velikim uspehom. Lahko pridete k nam in z neprevleklimi stroški se lahko tukaj zdravite kot v velikih zdraviliščih.

Onim, ki trpijo in potrebujejo zdravljenja, rečemo, naj ne odlašajo, ker to je nevarno. Zima je tu, mraz, ki vam lahko vzame še tisto moč, ki jo imate.

Za nedoločen čas vam ponudimo preiskavo telesa z X žarki, z mikroskopom in kemično analizo za svoto \$2.00.

Povedali vam bomo, če morete ali ne morete biti ozdravljeni, tudi koliko vas bo veljalo in kako se morate zdraviti, da ste zopet zdravi in veseli.

DR. L. E. SIEGELSTEIN, 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. Od 7. do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10 — 12.

NAJBOLJ OKUSNI KRUH!

Ali veste, kje ga dobite? Pri prvi slov. pekarni

FILIP PIRC, 1126 E. 68th ST.

Sveži piškoti, sveže slaščice vsake vrste, posebnost pa je

TORTA ZA POROKO

Priporočam se vsem slovenskim družinam, posebno pa tudi ženinam in nevestam. — Naročila sprejemata tudi grocerja Spech in Samich na Glass ave.

Išče se čevljar, ki se dobro razume na svoje delo. Dobro in stalno delo za pravega moža. Vedno dosti dela. Oglasi naj se zvečer po 7. uri. Jos. Kos, 15406 Calcutta ave. Collinwood, O. (95)

Deklica dobi takoj delo v zlatarski trgovini. Oglasite se pri Hueter Jewelry Co. 5372 St. Clair ave. (x92)

Saloon na najboljšem prostoru se prodaja radi odhoda v staro domovino. Poizveste na 4034 St. Clair ave. (94)

Naprodaj je pohištvo za štiri fante ali pa za srednje veliko družino. Renta je \$10.00, protarski trgovini. Oglasite se pri Kdor želi kupiti, naj se oglasi na 5904 St. Clair ave. (94)

KDOR HOČE DELA

Veliki Slo. ensko - Angleški Tolmač

da se bo lahko in hitro bres učitelja priučil angleščine. Knjiga obsega slov. angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pisanje, spisovanje angleških pism in v kvo se postane ameriški državljan. Vrnutea knjiga ima dodaj največ slov. angl. in angl. slov. slovar. Knjiga trdo in okusno v platni vezavi (nad 380 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:

V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Edino in največje založništvo slov. angl. in rasiln slov. kaj g. Pišite po cenz.

ZA BOŽIČ IN NOVO LETO

se kaj radi spominjajo Slovenci svojcev v stari domovini in jim pošiljajo darove; seveda iz te dežele večinoma le GOTOVE DENARJE; v tem oziru je najboljšje, da se obrnejo v materinem jeziku na podpisanega, kateri : : : : vse hitro in točno odredi. : : : :

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 ST. CLAIR AVENUE, N. E., CLEVELAND, O.